MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p. Ciołkosz

43

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 X, 1941
popołudniowy.

I

Dotyczące Polski

NEW YORK CBS po polsku, 29 X, g.20.45
Przemówienie Ministra Pracy i Opieki Społecznej P.J.Stańczyka.

Ludu Polski! Przemawiam do was z wolnej ziemi amerykańskiej, gdzie znalazłem się jako przedstawiciel Rządu Polskiego na Międzynarodową Konferencję Pracy.

Konferencja ta odbywa się w czasie, kiedy miljony ludu pracującego w Europie pozbawione zostały przez Hitlera i jego najemników elementarnych praw pracowniczych. W obliczu zbrodni hitlerowskich przedstawiciele 33 narodów zgromadzili się na konferencji, by zaprotestować przeciw tym zbrodniom, przeciw barbarzyństwu i uciskowi mas pracujących. Protest ten zakładają oni na wolnej ziemi Ameryki razem z narodem amerykańskim, idącym śladem niezłomnych duchem Waszingtona i Boliwara, narodem, w którym nienawiść do hitleryzmu jest powszechna.

Obrady odbywają się w atmosferze wolności i zmierzają do zbudowania sprawiedliwego ustroju, wolnego od ucisku, opartego na sprawiedliwości społecznej i postępie gospodarczym. Postęp gospodarczy jest niemożliwy bez przebudowy stosunków społecznych, a żadne zdobycze socjalne nie będą trwałe, o ile nie będą oparte o odpowiedni ustrój polityczny. Musi zniknąć wyzysk gospodarczy i ucisk polityczny z życia narodu. Oto są główne zadania Międzynarodowego Biura Pracy.

Od 10 dni przebywam na ziemi amerykańskiej i miałem możność zarówno zetknąć się z rodakami jak i przyjrzeć się wysiłkom narodu amerykańskiego, który stosownie do słów Prezydenta Roosevelta pragnie uczynić z Ameryki najpotężniejszy arsenał demokracyj. Przy pomocy tego arsenału Hitler będzie zmieciony z powierzchni ziemi. Widzę jak pracuje przemysł amerykański, jak całymi masami z fabryk amerykańskich wychodzą gotowe armaty, tanki, bombowce, które przyczynią się do zadania ostatecznej klęski hitleryzmowi. Energja kierowników wspaniałego narodu amerykańskiego oraz zdecydowana wola przywódców i mas robotniczych są niewątpliwą gwarancją skutecznej walki na wszystkich frontach z nowoczesnym barbarzyństwem.

Rozmawiałem z wybitnymi Amerykaninami i przywódcami Związków Zawodowych. Są oni pełni podziwu dla bohaterstwa żołnierza polskiego. Wzruszony byłem zainteresowaniem, jakie okazywali dla bohaterskich czynów naszych lotników. Pytali o eskadrę 303, o marynarzy i o Westerplatte. Stwierdziłem wszędzie, że sława bohaterstwa polskiego dotarła powszechnie do Ameryki. Mówiłem im, że Polska żyje i walczy, że nic nie potrafi złamać woli Narodu Polskiego i, że powstanie Polska demokratyczna. Amerykanie wierzą w demokratyczną Polskę i wielką rolę demokracyj. Wśród Amerykan mamy prawdziwych przyjaciół.

Rozmawiałem z przedstawicielami Polonji amerykańskiej i widziałem jak porywał ich entuzjazm, gdy opowiadałem im o czynach żołnierza polskiego, gdyż lud ten sercem jest oddany Polsce. Na pierwszym miejscu omówiona została pomoc dla Polski, dla wygnańców polskich w Sowietach. Już popłynęły tam statki z lekarstwami, żywnością i odzieżą.

Przyszła Polska będzie wspólną Ojczyzną wszystkich swych obywateli. Trwać w niej będzie także zawsze współpraca polsko-żydowska. W walce o swą wolność Polska nie jest osamotniona. Nowa Polska będzie Polską ludową i sprawiedliwą dla wszystkich.

BOSTON WRUL po polsku, 29 X, g.19.45
Minister Stańczyk został wybrany przewodniczącym jednej z sekcj Międzynarodowej Konferencji Pracy, obradującej w New Yorku.

W związku ze świętem narodowym Czechosłowacji minister Stańczyk oświadczył, że Polska i Czechosłowacja związane sojuszem będą dość silne

by móc obronić swą niepodległość wobec każdego nieprzyjaciela.
Pięciu lotników polskich z zestrzelonego bombowca uratowało się przy pomocy łodzi gumowej.

KAIR po polsku, 29 X, g.17.50
Opis walk jednego z dywizjonów lotniczych w Polsce we wrześniu 1939.
/Uwaga:Ze względu na bardzo zły odbiór, spowodowany m.i. silnym głuszeniem, nie można było uchwycić żadnych szczegółów./

BELGRAD po ukraińsku, 29 X, g.16.45
Dziennik szwedzki Tidningen zamieszcza korespondencję z Ukrainy, z której wynika, że z Kijowa do Lwowa można odbyć podróż bez żadnych przeszkód. Na Ukrainie niema oddziałów partyzanckich. Ludność, a zwłaszcza młodzież ukraińska odnosi się bardzo życzliwie do władz niemieckich.
Donoszą ze Lwowa, że w Galicji Wschodniej działa Ukraiński Komitet Krajowy, który organizuje narodowe, polityczne i gospodarcze życie narodu ukraińskiego. Główna jego uwaga skierowana jest na udzielenie wszelkiej pomocy tym rodzinom ukraińskim, które padły ofiarą terroru bolszewickiego, a których położenie jest bardzo ciężkie i wymagało natychmiastowej energicznej akcji.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK CBS po angielsku, 29 X, g.23.30
Prezydent Peru proponuje stworzenie federacji politycznej, gospodarczej i społecznej obu Ameryk.
Tajna rozgłośnia niemiecka, słyszana w Ameryce, doniosła, iż stan transportu w Niemczech jest fatalny, zaś żołnierze na froncie nie mają opieki lekarskiej wobec braku pociągów sanitarnych. Na terenie Rzeszy działają dwie nielegalne rozgłośnie.
W Berlinie przyznano, iż warunki atmosferyczne ocaliły Moskwę.

III
Ogólne.

WEICHSELSENDER po polsku, 29 X, g.15.01.
Niemcy wkroczyli na Krym, który jest republiką autonomiczną i liczy 832 ts. mieszkańców, w tem 25% Tatarów.
22 czerwca 1941 Anglicy zapłonęli szałem entuzjazmu, dowiedziawszy się, iż Sowiety są w wojnie z Niemcami. Znaleziono nowe mięso armatnie. Po czterech miesiącach walki okazało się, że to dziesięciomiljonowe mięso już nie istnieje. Obywatel angielski chwyta się za głowę i szuka winowajców niewykorzystania okazji rozbicia Niemiec. Churchill oświadczył, iż armja angielska nigdy nie dorówna niemieckiej i obywatelowi angielskiemu tłumaczy się, że desant jest niemożliwy. Cios wymierzony Sowietom jest wymierzony i w Anglję.

BELGRAD po ukraińsku, 29 X, g.16.45
Korespondenci bułgarscy zwiedzili front wschodni i twierdzą, że nie było w historji takich zniszczeń, jakich dokonali na Ukrainie bolszewicy. Nawet najbujniejsza wyobraźnia nie może sobie wyobrazić spustoszenia, dokonanego przez wojska sowieckie przed wycofaniem się, a wobec którego blednie zniszczenie Smoleńska.

LAHTI po rosyjsku, 29 X, g.17.15
Stalin nakazał za wszelką cenę odebrać Twer /Kalinin/, grożąc dowódcy odcinka rozstrzelaniem. Mimo to Niemcom udało się utrzymać swe pozycje.
Donoszą z Berlina, iż w jednym z miast czeskich odbył się sąd nad sabotażystami, wysadzonymi przez samoloty sowieckie na początku wojny na terytorjum Czech i Moraw.
Wojska fińskie, które z powodu błota musiały zawiesić swą działalność, wznowiły teraz akcję, gdyż całe przedpole walki armji fińskiej pokryło się lodem. Szczególnie odznaczyły się oddziały na łyżwach.

MOSKWA po polsku,
29 X, g.16.30 - Z listu, znalezionego przy jeńcu niemieckim okazuje się, że we Francji ludność coraz gorzej odnosi się do wojsk okupacyjnych."Wojna - pisze autor listu - właściwie trwa dalej. Francuzi mówią, że nie będą zwiększać zasiewów bo i tak wszystko od nich zabierzemy . Za takie powiedzenie można by oczywiście zastrzelić, lecz to nic nie pomoże, gdyż wszyscy tak myślą. Nie możemy wymordować 40 miljonów Francuzów, a zmusić ich do pracy niepodobna."
29 X, g.19.10 - Stalin powiedział, że wojna obecna jest ciężka, zacięta i okrutna. Trzeba szykować się do rozstrzygającej bitwy, w której wróg będzie zniszczony. Niemcy wprawdzie idą naprzód, lecz straty ich są ogromne i napór wkońcu się wyczerpie. Hitler nie docenił możliwości oporu Sowietów.
Prawda:- Niemcy mimo zapowiedzi nie zdobyli dotąd ani Moskwy, ani Leningradu. Naród sowiecki zdecydowany jest walczyć do końca, ufny w swe siły. W ciągu ostatnich trzech tygodni obserwuje się wielkie wyczerpanie w armji niemieckiej. Żołnierze są znęczeni, brudni, zawszeni i apatyczni.
Izwiestja:- Artykuł o treści analogicznej.
Korespondent Tass donosi z frontu, iż stan moralny armji hitlerowskiej stale się pogarsza. Żołnierze są lekko ubrani, buty mają ze sztucznej skóry, na głowach lekkie furażerki i są bez rękawiczek. Ostatnio otrzymują po 200 gr.chleba i rzadką zupę grochową. Czołgi przystosowano do działań w Afryce wysłano na front wschodni.
DAZ zamieszcza artykuł o partyzantce w Sowietach,nie szczędząc partyzantom najgorszych wyzwisk. Pismo bułgarskie Pamiętnik donosi, iż do walki z partyzantką Niemcy muszą używać lotnictwa i czołgów.
Donoszą ze Sztokholmu, iż zdaniem ekspertów szwedzkich w Rosji nie została stoczona jeszcze żadna rozstrzygająca bitwa.

MOSKWA po rosyjsku, 30 X, g.11.00
Komunikat SBI.- Krasnaja Zwiezda:- Korespondencja z frontu środkowego: Na odcinkach środkowym i zachodnim pod Moskwą walki trwają ze zmiennym szczęściem; miejscowości przechodzą z rąk do rąk; na odcinku Kalinina lotnictwo niemieckie bez przerwy bombarduje nasze atakujące oddziały, między które Niemcy bezskutecznie usiłowali wbić klin; wojska nasze posuwają się naprzód, straty wroga są znaczne.

IV

Z ostatniej chwili

NEW YORK CBS po angielsku, 30 X, g.14.00
Amerykańscy eksperci morscy zgodnie twierdzą, iż najnowsze kontrtorpedowce Stanów są najlepszymi na świecie. Eksperci opierają się na analizie wypadku z Kearny i podkreślają, że jeszcze się nie wydarzyło by kontrtorpedowiec trafiony w ten sposób jak Kearny nie zatonął, nie mówiąc już o płynięciu dalszym o własnych siłach. Jak oświadczył pułkownik Knox, okręt był trafiony w kotłownię. Pułkownik Knox dodał że w sprawie zatapiania niemieckich łodzi podwodnych Departament Marynarki zachowa zapewne tajemnicę, jak inne państwa walczące.
Przywódcy opozycji w Senacie przyznają, że zmiany Ustawy Neutralności będą uchwalone w ich obecnej formie, to zn. łącznie z otwarciem dla statków Stanów zon wojennych. Demokratyczny senator Lee żąda, by dla przyspieszenia obrad odbywały się one także i w nocy.
Urząd Obrony Gospodarczej, któremu przewodniczy vice-prezydent Wallace rozpoczął wielką akcję wykupywania na całym świecie wszystkiego, co mogłoby być w jakikolwiek sposób przydatne Niemcom. Celem urzędu jest doprowadzenie do tego, by państwa Osi były zdane wyłącznie na własne tylko środki. Możliwości urzędu są olbrzymie, gdyż członkami jego są członkowie rządu, co pozwala także na niezwykłą szybkość wykonywania decyzyj. Urząd zakupił cały eksport Brazylji

Wiadomości nadchodzące z frontu w Sowietach wskazują , iż stabilizuje się on na całej linji od Leningradu po Rostów. Niemcy mówią o dalszym posuwaniu się na Krymie i zaprzeczają, by Berlin był bombardowany przez Rosjan. Moskwa donosi o silnych kontratakach pod Rostowem i w Donbasie. Rzym stwierdza, iż pod Stalinem Rosjanie nie dali Włochom

wytchnąć przez 8 dni bez przerwy.- Hamburger Fremdenblatt stwierdza, iż w ostatnim nalocie brytyjskim zabitych zostało w Hamburgu 47 osób.

Tojo oświadczył, iż Japonja stoi w obliczu walki bez precedensu.

Waszyngtoński korespondent NYT donosi, iż wybitny przedstawiciel japońskich kół rządowych oświadczył, że Stany winny porozumieć się z Japonją przynajmniej w sferze zagadnień gospodarczych, że 99% ludzi w Japonji nie chce wojny z Ameryką, lecz, że Japonją zmuszona będzie w końcu uciec się do drastycznych środków dla zdobycia nafty i innych materjałów, jakich odmawiają im Stany. Prasa japońska podkreśla, że wciąż jeszcze jest czas i miejsce dla rokowań w sprawie Pacyfiku.

Int. News Service donosi na podstawie informacyj absolutnie pewnych, gdyż pochodzących od ministerstw informacji i ministerstw spraw zagr. rządów sojuszniczych w Londynie, iż w krajach okupowanych wymordowano dotąd 184 tys. osób, zaś 350 tys. osadzono w więzieniach i obozach. Pierwsze miejsce zajmuje Jugosławia z liczbą 100 tys. zabitych i 100 tys. uwięzionych. Następnie idzie Polska z 82 tys. zabitych i 150 tys. uwięzionych. W krajach okupowanych ukazuje się 250 pism nielegalnych, podających wiadomości rozgłośni amerykańskich i z innych źródeł.

Wychodząca w Belgradzie gadzinówka Donauzeitung donosi o straceniu wczoraj 50 t.zw. komunistów. W stoczonej przed paru dniami bitwie z partyzantami serbskimi zginęło 200 ludzi po stronie partyzantów. Pismo donosi o rozstrzelaniu 22 osób w niewymienionej miejscowości w Serbji i rozstrzelaniu w innych częściach kraju 62 osób.

W Paryżu aresztowano dziś 20 t.zw. komunistów.

W Brnie stracono znów 9 osób pod zarzutem sabotażu.

Rząd Vichy zabronił słuchania audycyj zagranicznych "których ton jest anty-francuski."